

ЗЕЛС
ZELS

ГЛАСИЛО

NEWSLETTER

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
ЗЕЛС

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC
OF MACEDONIA
ZELS

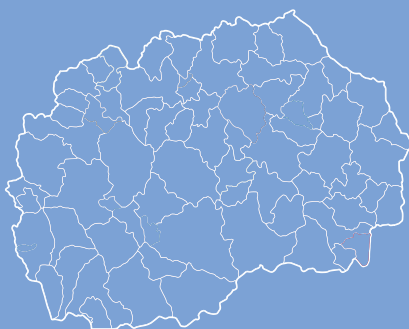
Апел за итно изнаоѓање на
законски решенија за
непречено функционирање
на локалната власт

Appeal for urgent finding of
legal solutions for unhindered
operation of the local
government

Мониторинг мисијата на
Советот на Европа во
посета на ЗЕЛС

The monitoring mission of
the Council of Europe
visited ZELS

МАЈ / ЈУНИ 2017
MAY / JUNE 2017

www.zels.org.mk

Почитувани,

Месеците мај и јуни беа прилично турбулентни во однос на конечното утврдување на мандатите на градоначалниците и советниците, а со тоа во прашање беше доведено и непреченото функционирање на локалните власти.

Дефинитивно на 1 јуни, 2017 година, Собранието на Република Македонија ги донесе измените и дополнувањата на Изборниот законик на Република Македонија, кои стапија во сила истиот ден со објавувањето во Службен весник, број 67. Беа утврдено изборите, за членови на совет и за градоначалник, наместо да се одржуваат во првата половина на мај, да се одржуваат секоја четврта година истовремено во сите општини, во првата половина на октомври. Мандатот на членовите на советите и на градоначалниците од изборите одржани на 24 март, 2013 година да трае до изборот на нови членови на советите и градоначалниците. Со тоа беше утврдена и законска разрешница на состојбите што настана поради политичката состојба во земјава и необјавувањето на изборите во претходно утврдениот законски рок, од страна на претседателот на Парламентот.

На прес конференцијата на 9 мај, 2017 година, претседателството на ЗЕЛС ја изнесе загриженоста од неизвесноста во однос на времетраењето на мандатите на градоначалниците и на општинските советници во услови кога не се распишани локалните избори во законски предвидениот рок, при што укажа дека нема да може да ги извршува своите функции, со оглед на фактот што нити Советот ќе носи одлуки, нити градоначалникот ќе има право истите да ги спроведува, или да одлучува за права и обврски кои му се утврдени како надлежност со посебни закони. Притоа, беа посочени само неколкуте клучни надлежности, иако со посебните закони се уредени повеќе изречни надлежности на општината и градоначалникот; односно, нема да се издаваат градежни дозволи. Градежното земјиште, со кое управува локалната самоуправа, веќе нема да се отуѓува или дава под закуп. Во прашање ќе се доведе функционирањето на општинските јавни установи и тоа: културните, образовните институции на локално ниво, противпожарната служба, како и музеите, театрите, домовите на култура, спортските објекти, зоолошките градини и слично.

На 12 мај, 2017 година, Управниот одбор упати апел и до Собранието и до политичките партии да не се дозволи правен вакуум во извршувањето на надлежностите на локалните власти, а на 15 мај, 2017 година, на нова седница УО констатира дека градоначалниците по 15 мај нема да потпишуваат никакви акти, при што беа поканети директорите на Централен регистар и Агенцијата за вработување, за да помогнат во објаснување на законската регулатива и последиците, во услови на ненавремено распишување на локалните избори.

Во овој број на Гласилото на ЗЕЛС ќе прочитате и за другите активности на ЗЕЛС, реализирани во овој период, како и за активностите на повеќе локални власти, кои може да послужат како добри практики за останатите општини во земјава.

Со почит,

Душица Перишиќ

Извршен директор на ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абази, Валентина Трајко

Лекториал: Момент мал ДООЕЛ

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: БРАНКО ГАПО ДООЕЛ Скопје

Dear readers,

May and June were quite turbulent months in terms of the final determination of the mayors and councilors mandates, so as result the smooth functioning of the local authorities was at stake.

Definitely on June 1, 2017 the Assembly of the Republic of Macedonia adopted the amendments of the Electoral Code of the Republic of Macedonia, which entered into force on the same day with the publication in the Official Gazette, number 67. It was determined the elections for the council members and the mayor to be held every four year simultaneously in all municipalities, in the first half of October rather than being held in the first half of May. The mandate of the council members and mayors from the elections held on March 24, 2013 will last until the election of the new council members and mayors. Thus, a legal resolution of the situation was reached so it arose due to the political situation in the country and the non-announcement of the elections in the previously established legal deadline by the President of the Parliament.

At the press conference on May 9, 2017, the presidency of ZELS raised concerns about the uncertainty of the duration of the mayors and municipal councilors mandates in conditions when the local elections were not announced in the legally stipulated deadline and indicated that it wouldn't be possible to carry out its functions, considering that neither the Council will make decisions, nor the Mayor will have the right to implement them or to decide on rights and obligations established as a competence with separate Laws. Only few of the key competences were pointed out, although the special laws regulate more explicit competencies of the municipality and the mayor. Namely, no building permits will be issued. The construction land managed by the local self-government, will no longer be alienated or leased. At stake will be the functioning of the municipal public institutions such as: cultural, local educational institutions, fire service, as well as museums, theaters, cultural centers, sports facilities, zoos, and others.

On May 12, 2017, the Managing Board sent an appeal to the Parliament and to the political parties to don't allow a legal vacuum in the performance of the competencies of the local authorities, otherwise on May 15, 2017, at a new session, the MB noted that the Mayors won't sign any acts, thus were invited the directors of the Central Registry and the Employment Agency to help the explanation of the legislation and consequences due to untimely announcement of the local elections.

In this number of the ZELS Newsletter you will also read about the other activities of ZELS realized in this period, as well as the activities of several local authorities, which can serve as good practices for other municipalities in the country.

Sincerely,

Dusica Perisic

Executive Director of ZELS

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

tel. +389 (0) 2 30 99 033, fax: +389 (0) 2 30 61 994
St. Kopenhagenska, No. 5, P.O. Box 32,
1000 Skopje, Republic of Macedonia

Executive Director of ZELS:

Dusica Perisic

Deputy Executive Director of ZELS:

Ardita Dema-Mehmeti

Prepared by:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Translated by: Arta Abazi, Valentina Trajko

Proofread by: "Moment mal" LLCOP

Design and Preparation: POINTER LLC Skopje

Print: BRANKO GAPO SMLLC Skopje

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА ЗЕЛС ОСТВАРИ СРЕДБА СО МОНИТОРИНГ МИСИЈАТА НА СОВЕТОТ НА ЕВРОПА

Известителите на Комисијата за почитување на обврските и заложбите на земјите членки, преземени при приемот во Советот на Европа (мониторинг комисија), во рамките на тридневната посета на Република Македонија, на 1 јуни, 2017 година имаа средба со претседателството на ЗЕЛС, односно со Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС и двајцата потпретседатели, градоначалниците Невзат Бејта и Зоран Дамјановски. Мисијата на парламентарната комисија на Советот на Европа е да направи мониторинг на случувањата по декемвриските парламентарни избори во Македонија и можните предизвици пред одржувањето на локалните избори, како и продолжувањето на имплементацијата на Резолуцијата 1949 (2013) за пост-мониторинг дијалогот со Република Македонија и напредокот во однос на соработката на Советот на Европа по препораката 2022 (2013).

Нагласувајќи дека странските претставници се добро информирани за политичката состојба во земјата, Трајановски говореше за состојбата во која се наоѓа локалната самоуправа поради политичката криза во земјата во изминативе месеци. „Имаме состојба во која не знаеме дали сме градоначалници или не, бидејќи имаме поделени мислења до кога ни трае мандатот. Во нормална состојба, локалните избори требаше да се одржат до 15 мај. Изборите не се распишаа, а министерствата за локална самоуправа и за правда рекоа дека нашиот мандат завршува на 15 мај“, рече Трајановски и истакна дека оттогаш локалните власти не функционираат, не се потпишуваат одредени документи, не се издаваат градежни дозволи, не се купуваат и продаваат недвижности, предизвици има и во однос на исплаќањето на платите на општинската администрација, на вработените во образованието, противпожарните единици. Сепак тој изрази надеж дека во текот на тој ден или во следните денови, Собранието ќе ги донесе потребните законски измени. Во однос на можностите за злоупотреба на ресурсите во предизборна кампања на локалните избори, Трајановски ја информира тричлената

THE PRESIDENCY OF ZELS HELD A MEETING WITH THE MONITORING MISSION OF THE COUNCIL OF EUROPE

The reporters of the Commission for respecting the obligations and commitments of the member states, taken on admission to the Council of Europe (Monitoring Committee), on the occasion of the three-day visit of the Republic of Macedonia, had a meeting on June 1, 2017 with the presidency of ZELS, namely with Koce Trajanovski, the president of ZELS and two vice-presidents, the mayors Nevzat Bejta and Zoran Damjanovski. The mission of the Parliamentary Commission of the Council of Europe is to monitor the events after the December's parliamentary elections in Macedonia and the possible challenges before the local elections, as well as the continuation of the implementation of the Resolution 1949 (2013) on the post-monitoring dialogue with the Republic of Macedonia and the progress in terms of cooperation of the Council of Europe relating to the recommendation 2022 (2013).

Emphasizing that the foreign representatives are well informed about the political situation in the country, Trajanovski referred to the situation in which is now the local government. He noted that the local government in the country is in a very difficult situation due to the political crisis in recent months. –“We face a situation where we do not know whether we are mayors or not, because we have different opinions till when lasts our mandate. In a normal situation, local elections were to be held by May 15” – said Trajanovski and at the meantime highlighted that from then the local authorities aren't functioning, aren't signing any documents, citizens can't obtain personal documents (passports, ID cards etc.), aren't issuing building permits, aren't buying or selling real estates, the salaries of the administration couldn't be paid, as well as education (primary and secondary), nurseries, firefighting units, etc. However, he expressed hope that during that day or in the following days, the Assembly will adopt the necessary legal amendments. Concerning to the possibilities of misuse of resourc-

делегација на Советот на Европа дека два месеца пред избори, локалните власти имаат скратени можности во своето работење. -„Можеме да го спроведуваме само тоа што е предвидено со годишен буџет и годишен план. Искористувањето на ресурси на локално ниво е минимално и не може да се злоупотребува. Сè е испланирано. Пред 10-15 години, пракса беше пред избори да се изведуваат работи, сега тоа не е можно бидејќи е предвидено во законот како казниво дело и тоа се почитува“, рече Трајановски. Во разговорот со гостите тој рече дека од новата Влада очекува да не се врши притисок врз локалната самоуправа. Потпретседателот на ЗЕЛС, Невзат Бејта, најави дека со законските измени, локалните избори ќе се одржат во октомври и дека тој очекува квалитетна соработка со новата Влада и нејзина голема поддршка за локалната самоуправа. Според градоначалникот Зоран Дамјановски, капацитетот на децентрализацијата, како една од главните столбови на демократијата во земјава е многу слаб, односно суштината на децентрализацијата е тотално изгубена, особено последниве девет месеци, што е особено потенцирано и со тригодишната политичка криза во земјава. Законите за децентрализација не обезбедуваат нормално функционирање на локалната власт, не се соодветни и не се во интерес на граѓаните. Потпретседателот Дамјановски за пример ја посочи фискалната децентрализација во земјава, како најлоша во споредба со земјите од регионот, потребата од одвојување на повеќе средства за рамномерен регионален развој, дека персоналниот данок треба да биде целосно изворен локален данок и да им припаѓа на граѓаните во општината. Тој посочи дека во следниот период децентрализацијата ќе биде ставена како приоритет на новата власт, особено делот што се однесува на зголемувањето на финансиската независност на општините.

es in the pre-election campaign of local elections, Trajanovski informed the three-member delegation of the Council of Europe that two months before the elections, the local authorities have a limited possibilities in their work. -“We can only implement what is foreseen with the annual budget and the annual plan. The utilization of the resources at local level is minimal and can't be abused. Everything is planned. Over 10-15 years ago, it was a well known practice to conduct the activities before the elections. Now this practice is not usable, it can't be done because it is punishable” said Trajanovski. In a conversation with the guests, he said that he expects the new government to not put a pressure on the local self-government. The vice president of ZELS, Nevzat Bejta announced that with the legislative amendments, the local elections will be held in October therefore he is expecting greater cooperation with the new Government and greater support for the local government. The mayor Zoran Damjanovski said that the capacity of decentralization as one of the main pillars of democracy is very weak, namely the essence of decentralization is totally lost, especially in the last nine months, which is particularly emphasized with three years of political crisis in our country. The laws on decentralization do not provide normal functioning of the local government, they are inappropriate and do not work in the interest of citizens. As an example the vice - president Damjanovski took the fiscal decentralization in the country, as the worst compared to regional countries, the need to allocate more funds for balanced regional development, the personal income tax must be totally local source income and to belong to the citizens in the municipality. He pointed out that in the next period decentralization will be placed as a priority of the new government, especially the part related to the increase of financial independence of the municipalities.

ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА БАЗА НА ПОДАТОЦИ НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ ВО ИНФОРМАЦИСКИОТ СИСТЕМ „Е-ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ“

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија и Комората на овластени архитекти и овластени инженери на Република Македонија на 14 јуни, 2017 година, во административната зграда на ЗЕЛС, потпишаа Договор за надградба и користење на информацискиот систем „е-одобрение за градење“ со кој управува ЗЕЛС. Двете страни го склучуваат овој договор во рамките на изразените намери за соработка, врз основа на веќе склучениот Меморандум за соработка во месец март оваа година, а со цел воспоставување на база на податоци на овластени архитекти и овластени инженери со кои ќе управува Комората во рамките на овој информациски систем.

Врз основа на Договорот, Комората самостојно, на сопствен трошок, ќе развие софтверски модул интегриран со системот „е-одобрение за градење“, преку кој ќе можат да се спроведат постапките на евидентирање на овластените архитекти и овластените инженери на електронски начин, а ЗЕЛС по приемот и интеграцијата на софтверскиот модул во информацискиот систем, истиот ќе го овозможи на користење на Комората. За исполнувањето на обврски-

ESTABLISHMENT OF A DATABASE FOR AUTHORIZED ARCHITECTS AND AUTHORIZED ENGINEERS WITHIN THE INFORMATION SYSTEM “E - BUILDING PERMIT”

The Association of the units of local self - government of the Republic of Macedonia and the Chamber of authorized architects and engineers of the Republic of Macedonia on June 14, 2017 in the administrative building of ZELS signed a contract to upgrade and use the information system “e-building permit”, which is managed by ZELS. Both sides concluded this agreement within the expressed intents for cooperation on the basis of the already signed Memorandum of cooperation in March this year, with aim to establish a database of authorized architects and engineers that will be managed by the Chamber within the information system.

Pursuant to the Agreement, the Chamber independently, at their own expense, will develop a software module integrated within the system “e-building permit”, through which will be possible to implement the procedures connected with the authorized architects and authorized engineers electronically and ZELS after the receipt and the integration of software modules in the information system, will allow the use of the same by the Chamber. In terms of protection of personal data, the Chamber is in charge for the fulfillment

те на корисниците на информацискиот систем од аспект на заштитата на личните податоци се грижи Комората и тоа за сите лица за кои побарала пристап во системот. Во името на ЗЕЛС, Договорот го потпиша Душица Перишиќ, извршна директорка на ЗЕЛС, а во името на Комората, документот го потпиша нејзиниот претседател проф. д-р Миле Димитровски.

of the user's obligations in the information system, as well as for all persons requesting access to the system. On behalf of ZELS, the Agreement was signed by Dusica Perisic, Executive Director of ZELS and on behalf of the Chamber, the document was signed by its president, the Professor Mile Dimitrov, PhD.

РАБОТИЛНИЦА ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТОТ „ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТНИЦИ“

Во рамките на проектот „Зајакнување на општинските советници“ што го спроведува Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП) во партнерство со ЗЕЛС и АФО, а со финансиска поддршка на СДЦ, на 14 јуни, 2017 година, во Скопје беше одржана работилница на која беше презентирани нацрт-компаративната студија за улогата на општинските совети, подготвена од страна на меѓународен експерт. На почетокот на работилницата, пред присутните претставници од општинските совети, од Министерството за локална самоуправа, ЗЕЛС, АФО и домашни експерти, менаџерот на проектот, Илмиасан Даути, посочи дека сите адекватни предлози и идеи што ќе бидат изнесени на работилницата ќе придонесат за изработка на квалитетна компаративна студија, како и нивно инкорпорирање при реализација на натамошниот дел од проектот. Општинските советници се претставници на граѓаните, а Општинскиот совет е највисокото тело на демократско одлучување во локалната власт и ги донесува најзначајните акти за работењето на општината: како статутот на општината и буџетот, усвојува програми за работа и финансиски планови за финансирање на јавните служби што ги основала општината, одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината, одлучува за давање на дозвола за вршење на дејност од јавен интерес од локално значење, во согласност со законот, како и низа други одлуки. Извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, нагласи дека ЗЕЛС конструктивно ќе придонесе за квалитетна

WORKSHOP WITHIN THE PROJECT “STRENGTHENING OF MUNICIPAL COUNCILORS”

Within the project “Strengthening of municipal councilors”, implemented by the United Nations Development Program (UNDP) in partnership with ZELS and AFO, with financial support of SDC, in June 14, 2017, Skopje was organized a workshop at which was presented the draft comparative study on the role of municipal councilors, developed by an international expert. At the beginning of the workshop, to the audience, consisted by the representatives of the municipal councils, the Ministry for Local Self - government, ZELS, AFO and domestic experts, addressed the project manager, Ilmiasan Dauti. He said that all appropriate suggestions and ideas that will be presented at the workshop will contribute for making quality comparative study, as well as their incorporation in the further realization of the project. The municipal councilors are representatives of citizens, meanwhile the municipal council is the highest body of democratic decision-making in the local government and brings the most significant acts for the operation of the municipality, as the statute of the municipality and the budget, adopts working programs and financial plans for financing public services established by the municipality, decides for the manner of disposal of municipal property, decides to grant a license to perform activities of public interest with local importance, in accordance with the law, as well as many other decisions. The executive director of ZELS, Dusica Perisic stressed out

реализација на овој проект, при што посочи дека и досега Заедницата обезбедувала одредена поддршка на работењето на советите, особено преку обуки и подготовка на материјали и прирачници за запознавање со нивните надлежности и со процесот на децентрализација во земјава, а преку одредени проекти непосредно било поддржано и работењето на одредени комисији, како што се комисиите за односи меѓу заедниците во локалната власт. Во рамките на ЗЕЛС е формиран и посебен орган, Комитетот на советите при ЗЕЛС, а неговите досегашни активности и иницирањето на статутарните промени овозможува сè повеќе да се зајакне улогата на советниците и во раководните органи на ЗЕЛС. Комитетот на советите при ЗЕЛС има значајна улога при спроведувањето на овој проект. Перишиќ рече дека и сега општинските совети имаат огромна моќ и им се утврдени значајни надлежности за работењето на локалната власт. Доколку, преку компаративната анализа се утврдат поадекватни решенија кои ќе можат да придонесат за зголемување на квалитетот на работењето на општинските совети, ЗЕЛС е подготвен со своите активности на лобирање да придонесе во поддршката за обезбедување на нивна законска основа.

„Сакаме да обезбедиме моќни локални советници со силен интегритет и голема одговорност во спроведувањето на надлежностите на општинските совети“, рече Харалд Шенкер, главен технички советник и шеф на секторот за добро владеење во УНДП. Проектот, освен јакнење на капацитетите на советниците, е и во насока на поддршка во подобрувањето на нивната соработка со заедницата и со граѓанските организации. Кристина Колозова, Виш национален програмски координатор во СДЦ, истакна дека реализацијата на дел од проектните активности е одлежена за периодот по спроведувањето на локалните избори во земјава, и дека е предвидено, освен со советниците, да се работи и со дел од администрацијата во локалната власт, чии активности се поврзани со работењето на комисиите во општинските совети.

Потоа беше презентирана нацрт-компаративна анализа на улогата на општинските совети во пет земји, при што

that ZELS will constructively contribute to quality implementation of this project and indicated that the Association continually provides certain support to get familiarized with their responsibilities and the decentralization process in the country, also through specific projects directly supported the work of certain committees such as the Committees for inter-community relations in the local government. Within ZELS was established a new body, the Committee of councils, the existing operations of which and the initiatives for statutory changes enabled greater strengthening of the representation and role of councilors in the governing bodies of ZELS. The Committee of Councils of ZELS has a significant role in the implementation of this project. Perisic said that the municipal councils have tremendous power for the operation of local government and significant responsibilities are determined to them. If through comparative analysis are identified more appropriate solutions that would contribute to increase the quality of the work of municipal councils than ZELS is ready with its lobbying activities to contribute with his support to ensure their legal basis.

“We want to provide powerful local councilors with strong integrity and a great responsibility in the implementation of the competencies of the municipal councils,” said Harald Schenker, chief technical councilor and head of the Department of Good Governance at UNDP. The project, besides strengthening the capacities of advisers is aimed at supporting the improvement of their cooperation with the community and civil society organizations. Kristina Kolozova, Senior National Program Coordinator of SDC noted that the implementation of some project activities are canceled for the period after the implementation of local elections in the country and except the councilors is foreseen to work with one part of the administration in local government, whose activities are related with the commission’s operation in the municipal councils.

Then was presented the draft comparative analysis for the municipal council’s role in five countries, consisted of two

беа опфатени две земји од регионот: Албанија и Србија и три од Европската Унија: Словенија, Данска и Литванија. Меѓународниот експерт, Антоанела Валморбида, изнесе преглед на состојбите во овие земји во однос на функционирањето на нивните совети и нивната структура, системите за гласање, изборите, исплатата на советниците, родовиот пристап, вклучувањето на правото на малцинствата во изборите, потоа структурата на општинските совети и комисији, улогата на советите во финансирањето и буџетирањето на локалната власт, улогата во следењето и реализацијата на општинските планови, како и во добротото владеење на демократијата на локално ниво и меѓуопштинската и меѓународната соработка.

Присутните претседатели на советите изнесоа низа предизвици со кои се соочуваат советите при извршувањето на утврдените надлежности, меѓу кои беа и потребата од поголема координација со градоначалникот и со општинската администрација. Со цел стекнување на подетални информации за донесување на поквалитетни одлуки, беше изнесен предлог за изнаоѓање на начин за обезбедување на стручен тим од општинската администрација кој ќе им биде на располагање на советниците. Стана збор и за компетентноста на советниците и нивното недоволно познавање на одредени области за кои треба да се донесуваат значајни одлуки, при што беше посочена можноста за интервенција при формирањето на кандидатските листи, со лимитирање на одреден степен на образование. Беа изнесени и резултати од одредени истражувања кое покажало дека во одредени општини советниците не се доволно информирани или им се пласираат нецелосни информации или, пак, материјалите им се испраќаат во многу краток рок пред одржувањето на седницата. Беа изнесени и други предлози кои ќе бидат апсолвирани при натамошната реализација на проектот.

countries from the region: Albania and Serbia and three from the European Union: Slovenia, Denmark and Lithuania. The International expert Antoanella Valmorbida presented an overview of the situation in these countries in terms of the functioning of their councils and their structure, voting systems, elections, payment of councilors, gender approach, the inclusion of minority rights in the elections, then the structure of the municipal councils and committees, the role of councils in financing and funding of local government, the role in monitoring and implementation of municipal plans, as well as the good governance of democracy at local level and inter-municipal and international cooperation.

The presidents of the councils that attended this workshop emphasized numerous challenges they face while the execution of their competences, among which was highlighted the need for better coordination with the mayor and the municipal administration. In order to gain more information for making better decisions, was put forward a proposal for finding a way to provide the expert team from the municipal administration that will be available to councilors. It was discussed about the councilor's competence and their lack of knowledge of certain areas that need to make important decisions for, and also it was highlighted the possibility of intervention in the formation of candidate lists by limiting certain education level. Also were presented the results of certain research which showed that in certain municipalities, councilors are not sufficiently informed or to them are placed incomplete information or materials are sent to them in a very short term before the session realization. There was also discussed about other proposals that will be absolved in the further realization of the project.

ПРЕЗЕНТИРАНИ МОДЕЛИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА БИОЕНЕРГЕТСКИ ПРОЕКТИ ПРЕД ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ

Во ЗЕЛС тренинг центарот, на 30 и 31 мај, 2017 година се одржаа работилници за претставници од општините Кичево, Чашка, Делчево и Крива Паланка, за јакнење на нивните капацитети за финансирање на проекти од областа на енергетската ефикасност и обновливи извори на енергија. Темата на првата работилница беше „Финансирање на биоенергетски проекти, искуства од Австрија и Германија и можности во Република Македонија», која е дел од Проектот „BioVill” (био-село) од Програмата на Европската Унија за истражување и иновации „Хоризон 2020”. Овој меѓународен проект го имплементираат Општина Карпош со својот партнер, Интернационалниот центар за одржлива енергија (SDEWES), како посебен проектен дел во МАНУ, како единствени учесници од Република Македонија. А вториот ден беше презентирана темата „Јакнење на капацитетите за финансирање и бизнис модели за системи за греење и ладење со обновливи извори на енергија», што е во рамките на проектот „Cool Heating” и каде беше конкретно разгледан модел на добра практика од Данска, во оваа област.

Прашања околу финансирањето на биоенергетски проекти што вклучуваат употреба на биомаса, биогаз и био гориво, предностите кои ги нудат овие обновливи извори на енергија, како и мерките и можностите во Македонија за примена и користење на отпадната биомаса и создавање на системи за греење кои ќе опфаќаат повеќе

FINANCING MODELS OF BIOENERGY PROJECTS PRESENTED TO THE LOCAL AUTHORITIES

At the ZELS Training Center, on May 30 and 31, 2017, were organized workshops for the representatives of the municipalities of Kicevo, Caska, Delcevo and Kriva Palanka, related to the strengthening of their capacities for financing projects in the field of energy efficiency and renewable energy sources. The topic of the first workshop was “Financing of Bioenergetic Projects, experiences from Austria and Germany and Opportunities in the Republic of Macedonia”, which is part of the BioVill Project (Bio-Village) of the European Union's Research and Innovation Program “Horizon 2020”. This international project is implemented by the Municipality of Karposh with its partner, the International Center for Sustainable Energy (SDEWES), as a separate project part in MANU, as the only participants from the Republic of Macedonia. On the second day was presented the topic “Capacity Building for Financing and Business Models for Heating and Cooling Systems with Renewable Energy Sources” within the framework of the “CoolHeating” project and it was specifically considered as a model of good practice from Denmark in this area.

Issues related to financing bioenergy projects which include the use of biomass, biogas and biofuels, the advantages offered by these renewable energy sources, as well as the measures and opportunities in Macedonia for the application and use of waste biomass and the creation of heating systems that

објекти или цели квартави, односно таканаречени „биоенергетски села“, беа дел од презентациите на експертите и од дискусијата со присутните. Општина Кичево е избрана за пилот општина, каде ќе се спроведува проектот „BioVill“ во три фази. Првата фаза предвидува

поставување на систем за греење за подрачје од 0,5 км - „био село“, кој како енергенс ќе користи дрвен чипс и ќе ги задоволува потребите на четири училишта и една детска градинка. Ваков систем ќе биде поставен на резиденцијален простор на јавни објекти, каде, исто така, ќе се обезбеди централно греење со отпадно дрво (дрвен чипс) и во третата фаза ќе се постави систем за греење на два новоизградени објекти (згради). Стекнатите искуства ќе бидат пренесени, односно прилагодени на потребите на останатите три општини: Чашка, Делчево и Крива Паланка. Претседателот на Мрежата за енергетика и енергетска ефикасност при ЗЕЛС и раководителот на одделението за енергетска ефикасност од Општина Карпош, Љупчо Димов, на работилницата говореше за локалните модели за финансирање на проекти поврзани со обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност.

Инаку, „BioVill“ е тригодишен проект и започна во март 2016 година, а се имплементира преку соработка помеѓу девет партнери од седум земји, (Македонија, Романија, Словенија, Србија и Хрватска), со пренесување на постојните искуства од Австрија, Германија и други европски земји на партнерите од земји од Југоисточна Европа, кои располагаат со високи количини на биомаса, а не се доволно искористени за локално снабдување со енергија и регионален економски развој. Биоенергетско село (BioVill) е населба, село, општина или заедница, која ги задоволува своите потреби за енергија (електрична и топлинска), преку локална биомаса, како и преку дру-

will include more objects or whole districts, or so-called “bioenergetic villages”, were part of the expert presentations and the discussion with the attendees. The Municipality of Kicevo has been selected as pilot municipality, where the project “BioVill” will

be implemented in three phases. The first phase envisages the installation of a heating system for a 0.5 km range – “biovillage”, which as a fuel will use wood chips and will meet the needs of four schools and a kindergarten. Such a system will be placed in a residential area of public buildings, where central heating with waste wood (wood chips) will also be provided and in the third phase will be installed a heating system for two newly built buildings (buildings). The acquired experiences will be transferred, i.e. adjusted to the needs of the other three municipalities: Chashka, Delcevo and Kriva Palanka. The president of the Energy and Energy Efficiency Network of ZELS and the Head of the Energy Efficiency Unit of the Municipality of Karposh, Ljupco Dimov, spoke at the workshop about the local financing models for projects related to renewable energy sources and energy efficiency.

Otherwise, “BioVill” is a three-year project which started in March 2016 and is implemented through mutual cooperation between nine partners from seven countries (Macedonia, Romania, Slovenia, Serbia and Croatia), by transferring the existing experiences from Austria, Germany and others European countries of the partners from the countries of Southeast Europe, which have high quantities of biomass, but they aren't sufficiently used for local energy supply and regional economic development. Bioenergy Village (BioVill) is a settlement, village, municipality or community that meets its energy needs (electricity and heat), through local biomass, and

ги обновливи извори на енергија. Самиот концепт вклучува мерки за енергетска ефикасност и заштеда на енергија. Конкретно, Општина Кичево има високи потенцијали на биомаса, како што се шумската биомаса, остатоците од сточарството, тврдиот отпад и остатоците од обработката на дрво.

Македонија (со претставникот Општина Карпош), заедно со Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Србија се земји кои ги учат и имплементираат искуствата од проектот „Cool Heating“ што, исто така, е во рамките на „Хоризон 2020“ на Европската Унија. Интересна беше презентацијата за „Модел на финансирање на проекти за енергетска ефикасност во локалните самоуправи - искуства во Република Македонија“, во која беа претставени проекти реализирани во Општина Карпош и кои на локалната власт ѝ донеле финансиска заштеда од потрошувачката за греење и ладење.

ОПШТИНИТЕ СО ПОДОБРА „АКТИВНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ“ ВО ОДНОС НА МИНИСТЕРСТВОТА- ПРВИТЕ ТРИ МЕСТА ЗА ВЕЛЕС, БИТОЛА И СТРУМИЦА

Општините имаат подобра активна транспарентност во однос на министерствата и ги заземаат првите седум места. Најдоброто министерство се наоѓа на осмото место, а тоа е Министерство за локална самоуправа. Вакви се резултатите од истражувањето што го спровел Центарот за граѓански комуникации од Скопје, по што јавно го објави индексот на активна транспарентност за 2017 година. Притоа, истражувани се 97 институции, во најголем дел локалните самоуправи, но и ресорните министерства и Владата на РМ. Првите три места во највисоката графа- „многу добри“ им припаѓаат на локалните власти. Општина Велес е на првото место со 83,6%, а потоа се Битола и Струмица, со по 80,6%. Веднаш зад нив, но во графата на „институции со добра активна транспарентност“ се општините: Василево, Охрид, Крива Паланка и Штип. На последно место, со најслаба активна транспарентност е Општина Чучер-Сандево, која е посочено дека не располага ниту со активна интернет страница. Меѓу оние институции со најголеми позитивни промени во однос на активната транспарентност се и општините Босилово и Чаир, со по 20% подобрување во однос на минатата година.

Под „активна транспарентност“ се подразбира објавувањето на информации на сопствена иницијатива на институциите, без притоа некој до нив да има доставено барање за пристап до тие информации. Законската основа за активна транспарентност на институциите се наоѓа пред сè во Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, но и во низа други закони, како што се Законот за локална самоуправа, Законот за буџетите, Законот за јавен долг, Законот за финансирање на локалната самоуправа и други. Освен од регулативата, активната транспарентност произлегува и од практиката, односно кога една институција до сите граѓани ги прави достапни одговорите на прашањата што почесто ги добиваат во форма на барања за слободен пристап на информации од јавен карактер.

Во однос на одделни области од активна транспарентност, институциите објавуваат најмалку информации од областа на буџетската и финансиската транспарентност. Според просечните резултати на регионите, најдобро стои Пелагонискиот плански регион, а најслабо - Полошкиот плански регион. На второто место е Југоисточниот, па потоа Источниот, Североисточниот, Вардарскиот, Југозападниот и Скопскиот.

through other renewable energy sources. The concept itself includes measures for energy efficiency and energy saving. In particular, the Municipality of Kicevo has high potentials of biomass, such as forest biomass, livestock residues, solid waste and the remnants of wood processing.

Macedonia (with representative Municipality of Karposh) together with Slovenia, Croatia, Bosnia and Herzegovina and Serbia are the countries that learned and implemented the experiences of the “Cool Heating” project, which is also within the European Union’s “Horizon 2020”. The presentation on “Financing Models of Energy Efficiency Projects in Local Self-Government experiences in the Republic of Macedonia” was really interesting, there were presented some realized projects in the Municipality of Karposh which brought financial savings for heating and cooling to the local self-government.

MUNICIPALITIES WITH BETTER “ACTIVE TRANSPARENCY” COMPARING TO MINISTRIES - THE FIRST THREE PLACES FOR VELES, BITOLA AND STRUMICA

Municipalities have better active transparency in comparison with ministries and occupy the top seven places. The best ministry is in the eighth place and it is the Ministry of Local Self-Government. Such are the results of a survey conducted by the Center for civil communications from Skopje, which publicly announced the active transparency index for 2017. With the survey were investigated 97 institutions, mostly local self-governments, but also the line ministries and the Government of the Republic of Macedonia. The first three places in the highest graph - “very good” belong to the local authorities. The Municipality of Veles ranks first with 83.6%, followed by Bitola and Strumica with 80.6% each. Right behind them, but in the column of “institutions with good active transparency” are the municipalities: Vasilevo, Ohrid, Kriva Palanka and Shtip. In the last place, the weakest active transparency is the Municipality of Cucer-Sandevo, which doesn’t even have an active website. Among the institutions with the biggest positive changes in terms of active transparency are the municipalities of Bosilovo and Cair, with 20% improvement compared to the last year.

“Active transparency” means the publication of information on the institution’s own initiative, without any request for access to that information. The legal basis for active transparency of the institutions lies primarily in the Law on Free Access to Public Information, but also in some other laws, such as the Law on Local Self-Government, the Law on Budgets, the Law on Public Debt, the Law on Financing Local self-government and others. Apart from the regulation, active transparency stems from the practice, that is, when an institution makes available to all citizens the answers to the questions they receive more often in the form of requests for free access to public information.

Regarding to certain areas of active transparency - the institutions publish at least information relating to budgetary and financial transparency. According to the average results of the regions, the best is Pelagonia’s planning region and the weakest is the Polog’s planning region. The second place is the Southeast planning region, then the East planning region, the Northeast Vardar’s planning region, Southwest planning region and Skopje’s planning region.

ТЕНДЕРСКИТЕ ПОСТАПКИ НА УВИД НА ГРАЃАНИТЕ - ДЕЛ ОД АКТИВНОСТИТЕ НА ОПШТИНА ШТИП ДО ПОГОЛЕМА ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Транспарентното работење на Општина Штип е најголем приоритет на оваа локална власт. Општината низа години наназад своите активности ги споделува со своите граѓани, како во однос на утврдување на нивните приоритетни потреби, така и во однос на обезбедување на јавен увид на граѓаните каде се строят нивните пари. Во таа рамка, е воведено и јавното презентирање на извештаите за реализација на тендерските постапки на општината, како и нивното објавување на веб страницата на оваа локална власт.

Одделението за јавни набавки, одржа прес конференција, на која истакна дека за првите пет месеци од 2017 година, Општина Штип завршила вкупно 36 постапки, а уште девет се во тек. Врз основа на ова, од буџетот на локалната самоуправа се потрошени 59,6 милиони денари без вклучен ДДВ, односно 70,3 милиони денари со ДДВ. Таа рече: „ За капитални проекти инвестирани се 53,4 милиони денари, без вклучен ДДВ, или 63 милиони денари со ДДВ. Тука доминираат тендерски постапки за асфалтирање на улиците низ градот и селата. За тековно одржување потрошени се 6,1 милион денари (без ДДВ) и тука влегуваат јавни набавки, како што се за дезинсекција и дератизација, рушење на бесправно изградени објекти, надзор и проектирање, како и стоки и услуги потребни за редовно функционирање на општинската администрација. Најголема по вредност тендерска постапка е изградбата на обиколницата, или патната врска помеѓу улиците „Гоце Делчев“ и „Партизанска“, во вредност од 36,5 милиони денари (без ДДВ). Најмал по вредност е тендерот за технички преглед на возила, во вредност од 28.229 денари, без ДДВ. Според Ангеловска, тековен проект е изградба на еден километар локален пат меѓу селата Шашаварлија – Кошево, со проценета вредност од 3,3 милиони денари (со вклучен ДДВ), а во зависност од расположивите средства и остварените приливи, општината ќе ја реализира програмата за изградба и одржување на локални патишта. Исто така, во тек се и други тековни тендери, како што се набавка на екстра лесно масло, моторни бензини, превоз на ученици во средното образование и други.

Потврда за ваквите напори на Општината Штип за обезбедување на поголема транспарентност претставуваат и податоците од последното објавување на индексот на транспарентност за 2017 година од истражување што го направи Центарот за граѓански комуникации од Скопје, каде таа на генералната скала од 97 институции (локални власти и министерства) го дели шестото место со Општина Крива Паланка. Високата оценка која Штип ја има во последните шест години на планот на транспарентноста е резултат и на поголемата отвореност кон граѓаните и медиумите и на воведените принципи на соработка и контакти со медиумите и јавноста.

Драган Ристов

Лице за односи со јавноста во Општина Штип

TENDER PROCEDURES AVAILABLE FOR CITIZENS FOR INSIGHT – A PART OF THE ACTIVITIES OF THE MUNICIPALITY OF STIP FOR PROVIDING GREATER TRANSPARENCY

Transparent governance of the Municipality of Stip is the highest priority of this local government. For many years now, the municipality has shared its activities with citizens, both in terms of determining their priority needs, as well as in providing public insight to the citizens where their money are spent. In this framework the public presentation of the reports for realization of the tender procedures of the municipality is introduced, together with its publication on the website of this local self-government unit.

Aleksandra Angelovska from the Department of Public Procurement, held a press conference where she noted that in the first five months of 2017, the Municipality of Stip completed a total of 36 procedures and nine more are ongoing. On this basis, from the local self-government budget an amount of 59.6 million MKD is spent, excluding VAT, i.e. 70.3 million MKD with VAT. She said: “For capital projects 53.4 million MKD are invested, excluding VAT, or 63 million MKD with VAT. Here a domination of the tendering procedures for asphaltting streets throughout the town and villages can be noted. Six point one million MKD were spent For maintenance (excluding VAT) including public procurements for fumigation and eradication, demolition of illegally constructed buildings, supervision and design, as well as goods and services necessary for regular functioning of the municipal administration. The largest tender procedure in value is the construction of the ring road or the road connection between the streets “Goce Delcev” and “Partizanska” with amount of 36.5 million MKD (excluding VAT). The lowest tender in price is for technical inspection of vehicles with amount of 28.229 MKD without VAT. According to Angelovska, a construction of one kilometer local road between the villages of Shashavarlija - Koshevo with an estimated value of 3.3 million MKD (including VAT) is still ongoing, while depending on available funds and the realized inflows, the municipality will realize the program for construction and maintenance of local roads. Currently, ongoing tenders are the purchase of extra light oil, motor gasoline, transportation of students in secondary education etc.

A confirmation of efforts made by the Municipality of Stip for providing greater transparency gives the data from the last publication of the Transparency index for 2017 from a survey conducted by the Center for civil communications from Skopje, where on the general scale of 97 institutions (local authorities and ministries) this municipality shares the sixth place with the Municipality of Kriva Palanka. The high rating of Shtip in the past six years, in the field of transparency, is a result of greater openness towards the citizens and media, introduced principles for cooperation and contacts with media and the public.

Dragan Ristov

Public relations officer in the Municipality of Stip

ИТНО ИЗНАОЃАЊЕ НА ЗАКОНСКИ РЕШЕНИЈА ЗА НЕПРЕЧЕНО ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, и потпретседателите, Невзат Бејта и Зоран Дамјановски, на 9 мај, 2017 година, одржаа прес конференција во административната зграда на ЗЕЛС. Во името на сите локални власти тие ја изнесоа големата загриженост од неизвесноста со времетраењето на мандатите на градоначалниците и на општинските советници во услови кога не се распишани локалните избори во законски предвидениот рок, при што укажаа и на можните последици по нормалното функционирање на локалната самоуправа во земјата.

– „Јавноста мора да биде убедена дека ниту еден градоначалник не сака да носи одлуки кои не се законски поткрепени. ЗЕЛС е во контакт со сите градоначалници и советници и го знае нивниот став, а тој е дека сè додека не се создадат соодветни законски предуслови, градоначалниците и советите нема да носат одлуки, затоа што во спротивно ризикуваат дека преземаат противправно поведение. Притисокот е дотолку поголем што правото на локална самоуправа претставува право на граѓанинот, утврдено со Устав. Не е дозволено да се ограничува ова право на граѓанинот“, нагласи пред бројните новинарски екипи, претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски.

– „Законската рамка со која се уредува прашањето на траењето на мандатот на членовите на Советот и градоначалниците се Законот за локалната самоуправа и Изборниот законик, како и Уставот на Република Македонија. Со членот 35 од Законот за локалната самоуправа се утврдува дека членовите на советот се избираат за време од 4 години, сметано од денот на преземањето на функцијата со акт на Државната изборна комисија. Но со членот 49 од истиот Закон,

URGENT FINDING OF LEGAL SOLUTIONS FOR UNHINDERED OPERATION OF THE LOCAL GOVERNMENT

The president of ZELS, Koce Trajanovski and the two vice presidents - Nevzat Bejta and Zoran Damjanovski held a press conference on May 09, 2017 in the administrative building of ZELS. On behalf of all local authorities, they expressed great concern about the uncertainty with the duration of the mayor's and municipal councilor's mandates in circumstances when the local elections were not announced within the legally stipulated deadline, and they pointed out the possible consequences for the normal functioning of the local self-government in the country.

– “The public must be convinced that no mayor wants to undertake illegal decisions. ZELS keeps contacts with all mayors and councilors and knows their position, i.e. until appropriate legal preconditions are created, the mayors and councils will not make decisions, because otherwise they risk taking unlawful conduct. The pressure is so greater that the right of the local self-government presents the right of the citizen determined by the Constitution. The limitation of the aforementioned citizen right is not allowed” emphasized the president of ZELS - Koce Trajanovski in front of numerous journalistic teams.

– “The legal framework that regulates the issue of the duration of the Council members and mayors mandates are the Law on Local Self-Government and the Electoral Code, as well as the Constitution of the Republic of Macedonia. Article 35 of the Law on Local Self-Government stipulates that the council members are elected for a term of 4 years, counted from the date of taking office with an act of the State Election Commis-

се утврдува дека градоначалникот се избира секоја четврта година на непосредни избори. Со членот 52 од истиот Закон се утврдува рокот од 7 дена за преземање на должноста на новоизбраниот градоначалник од актуелниот. Во Изборниот законик се утврдува дека локалните избори ги распишува Претседателот на Собранието и истите треба да се одржат во првата половина на месец мај”, посочи Трајановски.

Претседателот на ЗЕЛС истакна дека Министерството за локална самоуправа и Министерството за правда, во текот на месец март го известија ЗЕЛС, дека применувајќи ги одредбите на Изборниот законик, мандатот се смета дека треба да престане на 15 мај оваа година. Постапувајќи по оваа толкување, издадено од овие два органи на управата, постои стравување дека ќе настанат последици по нормалното функционирање на локалната самоуправа, односно истата нема да може да ги извршува своите функции, со оглед дека ниту Советот ќе носи одлуки, ниту градоначалникот ќе има право истите да ги спроведува, или да одлучува за права и обврски кои му се утврдени како надлежност со посебни закони. Притоа, беа посочени само неколкуте клучни надлежности, иако со посебните закони се уредени повеќе изречни надлежности на општината и градоначалникот. Односно, нема да се издаваат градежни дозволи. Градежното земјиште, со кое управува локалната самоуправа, веќе нема да се отуѓува или дава под закуп. Околу пет илјади вработени во локалната самоуправа, десет илјади во јавните општински претпријатија и триесет илјади вработени во средните и основните училишта нема да примаат плата. Во прашање ќе се доведе функционирањето на општинските јавни установи и тоа сите културни, образовни институции на локално ниво, противпожарна служба, музеи, театри, домови на културата, спортски објекти, зоолошки градини и слично. Нема да можат да се склучуваат бракови во државата, бидејќи при секое склучување на брак, официјални сведоци се претставници на општинските совети. Ќе престанат сите започнати и ќе се запрат планираните инвестиции, како во инфраструктурата на општините, така и во сите други објекти што се во надлежност на локалната самоуправа. Нема да може да се врши исплата на комуналии, како струја, вода и слично, во сите институции на локално ниво, што ќе значи дека истите институции, а пред сè градинките и училиштата ќе треба да се затворат, а децата да се испратат дома. Ќе се стопира развојот на бизнисите и фирмите, затоа што нема да се издаваат Б интегрираните дозволи. Нема да има улично осветлување, заради тоа што за истото се грижи локалната самоуправа. Многу културни манифестации ќе се откажат.

- „Заради сè ова, денес ЗЕЛС апелира и сугерира Парламентот на Република Македонија, итно и без одлагање, а најдоцна до петок оваа недела, да изнајде решение за оваа состојба, за да не се доведат граѓаните во положба која никој не ја посакува. Една од можностите е измена на Изборниот законик, наместо прва половина на мај да се утврди нов датум за одржување на локалните избори”, нагласи Трајановски на прес конференцијата.

До Уставниот суд на Република Македонија е доставена иницијатива од Министерството за локална самоуправа за да се разгледаат одредени членови на Изборниот законик и Законот за локална самоуправа, а во однос на мандатите на градоначалниците и претставниците на општинските советници.

На крајот на изјавата, претседателот на ЗЕЛС замоли никој да не го злоупотреби ова обраќање на локалните власти како форма на притисок, туку како барање за итно решавање на проблемот, а во интерес на граѓаните на Република Македонија.

УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС УПАТИ АПЕЛ ДО СОБРАНИЕТО И ДО ПОЛИТИЧКИТЕ ПАРТИИ ДА НЕ СЕ ДОЗВОЛИ ПРАВЕН ВАКУУМ ВО ИЗВРШУВАЊЕТО НА НАДЛЕЖНОСТИТЕ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ

Израдувајќи огромна загриженост за нормалното функционирање на локалната самоуправа и избегнување на состојбата на создавање на правен вакуум во извршување на надлежностите на општините, а пред сè во интерес на граѓаните, Управниот одбор на ЗЕЛС на 12 мај, 2017 година, во просториите на Заедницата, одржа итна седница. По опсежната дискусија беше испратен апел до Собранието на Република Македонија, политичките партии и останатите државни институции, веднаш и без одлагање да најдат решение со кое нема да се дозволи да настане запирање на функционирањето на локалната самоуправа. Беше посочено дека членовите на Управниот одбор поаѓаат единствено од интересот на граѓаните, истовремено констатирајќи дека нема друга правна можност по периодот утврден како прва половина на мај, општините во Републиката да продолжат да функционираат непречено.

Управниот одбор следната, петнаесетта седница ја закажа за неколку дена односно на 15 мај, 2017 година, кога според известувањето на Министерството за локална самоуправа и Министерството за правда, испратено до ЗЕЛС во месец март, а применувајќи ги одредбите на Изборниот законик, мандатите на градоначалниците и на советниците се смета дека треба да престанат на 15 мај оваа година.

THE MANAGING BOARD OF ZELS APPEALED TO THE PARLIAMENT AND POLITICAL PARTIES TO NOT ALLOW A LEGAL VACUUM WHILE PERFORMING THE COMPETENCIES OF THE LOCAL AUTHORITIES

Expressing great concern for the normal functioning of the local self-government and avoiding the situation of creating a legal vacuum in the execution of the municipal competencies, especially in the interest of citizens and regarding to the new circumstances related to the mandate of mayors and council members in the municipalities of Republic of Macedonia, the Managing Board of ZELS held an emergency session in the premises of ZELS, on May 15th, 2017. After the extensive discussion, an appeal was sent to the Parliament of the Republic of Macedonia, to the political parties and other state institutions without delay to find an immediate solution that wouldn't allow stopping of the local self-government operation. It was pointed out that the Managing Board members make such appeal above all for the interest of the citizens, while concluding that there is no other legal possibility after the determined period as the first half of May, the municipalities in the Republic of Macedonia will continue to function unhindered.

The next fifteenth session of the Managing Board was scheduled for several days, i.e. on May 15th, 2017, when according to the information from the Ministry of Local Self-Government and the Ministry of Justice, sent to ZELS in March, at the same time applying the provisions of the Electoral Code, the mandates of the Mayors and the councilors is considered to be terminated on May 15th 2017.

sion. But Article 49 of the same Law stipulates that the mayor is elected every fourth year in direct elections. Article 52 of the same Law determines the deadline of 7 days for assuming the duty of the newly elected mayor from the present mayor. The Election Code stipulates that the local elections are announced by the President of the Assembly and they should be held in the first half of May" highlighted Trajanovski.

The President of ZELS noted that the Ministry of Local Self-Government and the Ministry of Justice in March informed ZELS that, applying the provisions of the Electoral Code, the mandate was considered to have ceased on May 15 this year. Acting upon this interpretation issued by these two authorities, there is a fear that consequences will arise in the normal functioning of the local self-government, i.e. it won't be able to perform its functions, since neither the Council will make decisions nor the mayor will be entitled to implement them or to decide for the rights and obligations determined as a competence by special laws. Thereby only few of the key competences were pointed out, although the special laws regulate more explicit competencies of the municipality and the mayor. That means no building permits will be issued. The construction land, managed by the local self-government, will no longer be alienated or leased. About five thousand employees in the local self-government, ten thousand in public municipal enterprises and thirty thousand employees in secondary and primary schools will not receive salary. The functioning of municipal public institutions including here all cultural, educational institutions at the local level, fire services, museums, theaters, cultural centers, sports facilities, zoos and others will be brought at stake. The citizens can't conclude marriages, since at each marriage the official witnesses are representatives of the municipal councils. All started and planned investments will be stopped, as in the infrastructure of the municipalities so in all other facilities in the competence of the local self-government. It won't be possible to pay utilities like electricity, water, etc. in all institutions at the local level, which means that the same institutions and above all kindergartens and schools, will have to be closed and the children stay at home. The development of businesses will be stopped, because b-integrated licenses will not be issued. There will be no street lighting due to the fact that it is local self-government obligation. A lot of cultural manifestations will be cancelled too.

"For this reason, today ZELS appeals and suggests the Parliament of the Republic of Macedonia, urgently and without delay, and at the latest this Friday, to find a solution for this situation so as not to bring the citizens in a position that nobody wants. One of the possibilities is changing the Electoral Code, instead of first half of May to determine a new date for the local elections" emphasized Trajanovski at the press conference.

The Ministry of Local Self-Government submitted an initiative to the Constitutional Court of the Republic of Macedonia to review certain articles of the Electoral Code and the Law on Local Self-Government and regarding to the mandates of the mayors and representatives of municipal councilors.

At the end of the statement, the president of ZELS requested that no one should abuse this address of the local authorities as a form of pressure, but as a request for immediate resolution of the problem and in the interest of the citizens of the Republic of Macedonia.

ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ ПО 15 МАЈ НЕМА ДА ПОТПИШУВААТ НИКАКВИ АКТИ – СТАВ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

Управниот одбор на ЗЕЛС од причина што и по упатеното барање до Собранието на Република Македонија констатира дека сè уште нема излез од новонастанатата ситуација, одржа седница на 15 мај, 2017 година, на која ги покани и директорите на Централниот регистар и Агенцијата за вработување, за да помогнат во објаснувањето на законската регулатива и последиците во услови на ненавремено распишување на локалните избори.

Министерството за локална самоуправа и Министерството за правда го известиле ЗЕЛС во текот на месец март, дека согласно со актуелните прописи, мандатот на градоначалниците и членовите на советите во општините во државата и Градот Скопје трае до првата половина на месец мај, сметано согласно со одредбите на Изборниот законик. Оттука, токму на овој денешен ден, 15 мај, се смета дека настапува утврдениот рок и општините во државата ќе постапуваат на начин како што е утврдено во ова мислење. Применувајќи ги одредбите од Законот за работните односи, со членот 151 се утврдува дека „На работник кој е избран или именуван на државна или јавна функција, утврдена со закон, а чие вршење бара привремено да престане да работи кај работодавачот, му мирува работниот однос за време на вршење на функцијата и има право, во рок од 15 дена по престанувањето на функцијата што ја вршел, да се врати на работа кај работодавачот за вршење на работи кои одговараат на неговиот степен на стручна подготовка.“ Во Законот за вработените во јавниот сектор со членот 31, став 2 се утврдува дека вработените во јавниот сектор кои се именувани на јавна функција имаат право во рок од пет работни дена по престанувањето на вршењето на функцијата да се вратат во институцијата од каде што заминале. Во тој контекст, актуелните градоначалниците имаат право да се вратат на своето претходно работно место, односно, градоначалниците кои ќе се вратат на своите работни места, во роковите предвидени со законот, ќе треба да бидат избришани од регистарот кој се

AFTER MAY 15TH, THE MAYORS WILL NOT SIGN ANY ACTS – THE POSITION OF THE MANAGING BOARD OF ZELS

The Managing Board of ZELS, being that after the submitted request to the Parliament of Republic of Macedonia noted that still there is no way out of the newly created situation, held a session on May 15, 2017, and invited the directors of the Central Registry and the Employment Agency with the aim to help in the explanation of the legislation related to the emerging consequences in terms of untimely announcement of the local elections.

The Ministry of Local Self-Government and the Ministry of Justice informed ZELS that during March and under the current regulations, the mandate of the mayors and the members of the municipal councils in the country and the City of Skopje lasts until the first half of May, calculated in accordance with the provisions of the Electoral Code. Hence, on May 15th is considered to start the prescribed period and the municipalities in the country to act as set out in this opinion. Applying the provisions of the Labor Law, where in Article 151 is stipulated “The employee, who is elected or appointed for state or public function, prescribed by law, the execution of which requires temporarily to stop working by the employer, his labor relation is on stationary point while performing his functions and shall have the right, within 15 days after the termination of his function, to return to work by the employer and to perform work corresponding to his level of education”. The Law for public sector employees with the Article 31, Paragraph 2 is stipulates that the public sector employees appointed to public function, have the right, within five working days, after the termination of the performance of the function, to return to the same institution. So the current mayors are entitled to return to their previous position, the mayors who will return to their positions within the deadlines provided by law, will have to be removed from the register kept by the Central registry to be able to fully apply their rights from

води при Централниот регистар, за да можат да го остварат во целост своето право од работен однос ,а истовремено да немаат правни последици заради нивниот статус на избрано лице, кое повторно се стекнало со статус на вработен.

В.Д. директорот на Централниот регистар на Република Македонија, Андреа Поповски, објасни дека лицето кое во Централниот регистар е запишано како лице избрано на јавна функција – градоначалник, остварувајќи го своето право од работен однос што согласно со законот бил ставен во мирување, ќе биде избришано од Централниот регистар во својство на градоначалник само доколку се достави барање за упис на ново лице, избран градоначалник, во спротивно нема правна можност за бришење. Тој посочи дека оваа информација ќе биде доставена до ЗЕЛС во писмена форма, за да може да се препрати до сите општини.

Истото беше побарано и од Директорот на Агенцијата за вработување на Република Македонија, Влатко Поповски, со допис да се известат сите општини за законските обврски по ова прашање, а кое директно ги тангира секретарите на општините, советниците и градоначалниците.

Членовите на Управниот одбор зазедоа став дека иако веќе од вторник, 16 мај 2017 година, нивните мандати согласно со мислењето од Министерството за локална самоуправа и Министерството за правда ќе бидат истечени, тие не можат да дозволат тукутака да ги остават локалните самоуправи, туку дека ќе се појават на работа, но нема да потпишуваат никакви акти.

Управниот одбор на ЗЕЛС по опсежната дискусија, изразувајќи огромна загриженост за нормалното функционирање на локалната самоуправа и избегнување на состојбата на создавање на правен вакуум во извршување на надлежностите на општините, а пред сè во интерес на граѓаните, повторно испрати апел до Собранието на Република Македонија, политичките партии и останатите државни институции веднаш и без одлагање да најдат решение со кое нема да се дозволи да настане запирање на функционирањето на локалната самоуправа. По седницата ставовите на ЗЕЛС ,донесени на Управниот одбор, беа соопштени пред новинарите на прес конференција.

the employment relations and simultaneously to not bear any legal consequences because of their status, as elected person who acquired again the status of an employee.

The Director of the Central Registry of Republic of Macedonia, a.i., Mr. Andrea Popovski explained that the person, who in the Central Registry is registered as an elected person to execute a public function – Mayor, applying his rights from the employment relation, which under law was put on stationary point, will be removed from the Central Registry acting as mayor if a request for entry of a new person-elected mayor is submitted, otherwise there is no legal possibility for deletion. He highlighted that this information will be submitted in ZELS so as to be forwarded to all municipalities.

The same was requested and from the Director of Employment Agency of the Republic of Macedonia, Mr. Vlatko Popovski, with a letter to be informed all municipalities about the legal obligations in this matter and which directly touches the secretaries of the municipalities, the municipal councilors and mayors.

The members of the Managing Board took the position that although from Tuesday, May 16, 2017 their mandates in accordance with the opinion of the Ministry Local Self-Government and the Ministry of Justice will be expired, they can't allow that way to leave the local governments so they will emerge at work, but won't sign any legal act.

The Managing Board of ZELS, after the extensive discussion, expressing great concern for the normal functioning of local self-government and avoiding the situation of creation of a legal vacuum in the execution of the municipal competencies, especially in the interest of citizens, appealed again to the Parliament of the Republic of Macedonia, the political parties and other state institutions, immediately and without delay to find a solution that will not allow stopping of the functioning of the local self-government. After the session was a press conference took place, where were presented the opinions of ZELS.

ЛОКАЛНИТЕ ИЗБОРИ ВО ОКТОМВРИ, МАНДАТИТЕ ПРОДОЛЖУВААТ ДО ИЗБОРОТ НА НОВИТЕ СОВЕТНИЦИ И ГРАДОНАЧАЛНИЦИ

Собранието на Република Македонија на седница одржана на 1 јуни, 2017 година ги донесе измените и дополнувањата на Изборниот законик на Република Македонија. Истиот ден, тие беа објавен во Службен весник на Република Македонија број 67, со што официјално измените на Законот стапија на сила.

Во предлогот на Законот за измени и дополнувања на Изборниот законик, со член 1 беше предвидена измена во член 16 , став 1 , со кој се предлага изборите за членови на совет и за градоначалник наместо да се одржуваат во првата половина на мај, да се одржуваат секоја четврта година истовремено во сите општини , во првата половина на октомври.

Со член 2, беше предложена преодна одредба со која се предвидува мандатот на членовите на советите и на градоначалниците од изборите одржани на 24 март, 2013 година да трае до изборот на нови членови на советите и градоначалниците.

Со тоа беше утврдена и законска разрешница на целиот законски вакуум што настана заради политичката состојба

LOCAL ELECTIONS IN OCTOBER, THE MANDATES LAST UNTIL THE ELECTION OF NEW COUNCILORS AND MAYORS

The Assembly of the Republic of Macedonia on its session held on June 1, 2017 adopted the amendments and supplements of the Electoral Code of the Republic of Macedonia. On the same day, they were published in the Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 67, making official amendments to the Law come into force.

In the Draft Law on Amendments to the Electoral Code, Article 1 provided for an amendment to Article 16, paragraph 1, which proposed the election of council members and mayors instead of being held in the first half of May to be held every fourth year simultaneously in all municipalities, in the first half of October.

Article 2 proposed a transitional provision that provides the mandate of the council members and mayors from the elections held on March 24, 2013, to last until the election of new council members and mayors.

With this was established a legal resolution of the entire legal vacuum, which gave rise to the political situation in the country

во земјава и необјавувањето на изборите во претходно утврдениот законски рок, од страна на претседателот на Парламентот.

Освен јавните апели што до јавноста и институциите ги упатуваше Управниот одбор на ЗЕЛС истовремено беа поднесувани и официјални дописи од страна на ЗЕЛС до Министерството за локална самоуправа, како надлежно министерство за локалната власт во земјава за покренување на адекватни постапки за изнаоѓање на решенија за излез од правниот вакуум, како и до други институции за обезбедување на правни толкувања за разјаснување на одредени состојби со кои се соочија општините, односно советниците и градоначалниците.

Министерството за локална самоуправа континуирано го информираше ЗЕЛС за сите преземени чекори за разрешување на новонастанатата состојба, како што е и покренатата иницијатива на 13 април, 2017 година до Уставниот суд на Република Македонија за поведување на постапка за оценување на уставноста на член 35, став 1 и член 49 од Законот за локална самоуправа, која беше отфрлена.

Исто така, МЛС го информираше ЗЕЛС дека е поднесено барање на 10 мај, 2017 година до Собранието на РМ, тоа во најкус можен рок со соодветни законски измени да обезбеди решение за непречено и непрекинато функционирање на локалната самоуправа, на органите на општината и на општинската администрација.

ЗЕЛС упатуваше барање за изнаоѓање на решенија и во однос на конкретизирање со кој закон се уредуваат надлежностите на општината и организацијата и работата на органите на општината, односно дали овие прашања се уредуваат со Законот за локална самоуправа или со Изборниот законик, како и со кои закони и со кои членови е уредено престанувањето на мандатот на членовите на Советот на општината и мандатот на градоначалникот. Беше укажано и на ситуации кога се водат управни постапки пред општините, како изречно-надлежен орган, дека постои голема двојба до кој домен на управно-правно постапување е дозволено да постапуваат општините, кои списи да ги сочинуваат или акти да донесуваат и кои управно-правни дејствија се дозволени за постапување (како пример е посочено запишувањето на правото на сопственост во јавните книги во корист на градителот, издавање на извод од урбанистичко-планска документација, доставување на известување за отстранување на недостатоци во постапка на донесување на урбанистичко-планска документација и друго). Поединечните закони (*lex specialis*) не ја предвиделе состојбата на непостоење на лице избрано на функција градоначалник, заради што постои правен вакуум во постапките, но и рокови под закана за прекршочни санкции поради молчење на администрацијата, односно градоначалникот.

На иницијатива на ЗЕЛС, МЛС на 22 мај, 2017 година до Собранието на РМ достави барање за автентично толкување на член 52, а и на член 77 од Законот за локална самоуправа.

and the non-announcement of the elections in the previously established legal deadline by the President of the Parliament.

Apart from the public appeals by the Managing Board of ZELS referred to the public and the institutions, at the same time, ZELS submitted official letters to the Ministry of Local Self-Government, as a the competent ministry of the local government in the country to initiate adequate procedures for finding solutions to exit from the legal vacuum, as well as to other institutions for providing legal interpretations to clarify certain situations faced by the municipalities, namely the councilors and mayors.

The Ministry of Local Self-Government has continuously informed ZELS for all taken steps to resolve the newly emerged situation, as is the initiative taken on April 13, 2017 to the Constitutional Court of the Republic of Macedonia for initiating a procedure to assess the constitutionality of Article 35, paragraph 1 and 49, of the Law on Local Self-Government, which was rejected.

MLSG also informed ZELS that on May 10, 2017 was submitted a request to the Parliament of the Republic of Macedonia, in the shortest possible time with adequate legal changes to provide a solution for the unhindered and continuous functioning of the local self-government, municipal bodies and municipal administration.

ZELS referred a request for finding solutions in terms of specifying which law regulates the competencies of the municipality, the organization and work of the bodies of the municipality, i.e. whether these issues are regulated by the Law on Local Self-Government or the Electoral Code, as well as with which laws and by which members is the termination of the mandate of the members of the Municipal Council and the mandate of the Mayor. It were also pointed out a situations when the administrative procedures are being conducted in front of the municipalities, as a competent authority, that there is a big doubt that to which domain of administrative -rules treatment are municipalities allowed to proceed, which lists to constitute them or acts to adopt and which administrative - legal actions are allowed for acting (as an example is indicated the registration of the right ownership in the public books in favor of the builder, issuance of an extract from the urban planning documentation, submission of a notice for elimination of deficiencies in the procedure of adoption of urban planning documentation, etc.). The individual laws (*lex specialis*) did not foresee the state of non-existence of a person elected for the mayor[s post, because of which there is a legal vacuum in the procedures, but also deadlines under threat of misdemeanor sanctions due to the silence of the administration, namely the mayor.

At the initiative of ZELS, on May 22, 2017 MLSG submitted a request to the Parliament of the Republic of Macedonia for authentic interpretation of Article 52, and Article 77 of the Law on Local Self-Government.

ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА СО ИЗГРАДБА НА НОВИОТ МОСТ И НА ОБИКОЛНИОТ ПАТ ЌЕ ГО ОСЛОБОДИ ЦЕНТАРОТ НА ГРАДОТ ОД ТЕШКИ ВОЗИЛА

На реката Бошава, што минува низ градот Демир Капија, се гради нов мост во должина од 125 метри и со широчина од 10,5 метри. Станува збор за модерен мост кој меѓусебно ќе ги поврзе двата дела на градот и ќе овозможи побезбеден и побрз сообраќај, како за лесни, така и за тешки товарни возила, по новиот обиколен пат. Изградбата на овој мост беше неопходна, бидејќи стариот мост, што е на 400 метри оддалечен од новиот, веќе не ги задоволува потребите за нормално одвивање на сообраќајот. Инвеститор е Општина Демир Капија, а средствата се обезбедени од проектот за изградба на автопатот М1 - делница Демир Капија - Смоквица.

Со финансиски средства од буџетот на општината се врши изградба на новиот обиколен пат на Демир Капија. Досега е извршено асфалтирање на дел од новиот обиколен пат, односно направено е проширување на трасата, тампонирање, поставување на странична заштита и асфалтирање на коловозот со широчина од шест метри и должина од 1000 метри.

За целосно завршување на обиколниот пат се започнати активности и на останатиот дел, од обиколницата кон клучката Демир Капија, во должина од еден километар. Завршувањето на изградбата на целиот обиколен пат се очекува да биде наскоро со што истиот ќе биде ставен целосно во функција

Со изградба на обиколниот пат се овозможи пренасочување на сообраќајот на тешките товарни возила, односно тие веќе нема да се движат низ центарот на градот. Обиколниот пат ќе биде директно поврзан со автопатот Е -75 (коридор 10) и индустриската зона „ Попова кула“ и ќе овозможи побрз и побезбеден сообраќај за возилата .

Петре Пашоев

Лице за односи со јавноста

THE MUNICIPALITY OF DEMIR KAPIJA WILL RELIEVE THE TOWN CENTER FROM HEAVY VEHICLES BY BUILDING A NEW BRIDGE AND ROUNDABOUT ROAD

Over the river "Boshava", passing through the town of Demir Kapija, a new bridge is built of 125 meters length and a 10.5 meters width. It will be a modern bridge that will connect the two parts of the city and will provide safer and faster traffic for both, light and heavy vehicles, with the new roundabout road. The construction of this bridge was necessary because the old bridge, 400 meters away from the new one, doesn't satisfy the needs for normal traffic. The investor is the Municipality of Demir Kapija and the funds are provided from the project for construction of the highway M1 section Demir Kapija - Smokvica.

With financial resources from the municipal budget will be constructed the new roundabout road. Until now is being asphalted a part of the new roundabout road, i.e. it's done the expansion of the route, compaction, placing curbs and pavement asphaltting in six meters width and 1000 meters in length.

For the overall completion of the roundabout, are started the activities in the remaining part of the ring road towards the interchange Demir Kapija, in length of one kilometer. The completion of the construction of the entire roundabout road is expected to be completed soon and it will be fully operational.

With the construction of the new roundabout road, it will be possible to divert traffic of heavy trucks, i.e. they will no longer circulate through the town center. The roundabout road will be directly connected to the highway E-75 (corridor 10) and the industrial zone "Popova Kula", so it will enable faster and safer traffic for the vehicles.

Petre Pashoev

Public relations officer

ОПШТИНА ЧУЧЕР САНДЕВО СО ИНТЕНЗИВНИ ИНВЕСТИЦИИ ВО КАНАЛИЗАЦИОНА И ПРЕЧИСТИТЕЛНА МРЕЖА

Општина Чучер Сандево, како рурална општина, континуирано инвестира во подобрување на условите за живот на своите жители, како и во заштита на животната средина, со изградба на канализациони системи и пречистителна станица, бидејќи во најголем број од населените места отпадни води се испуштаат во приватни јами или во селски бразди.

Пречистителната станица во општината функционира веќе неколку години и кон неа, први, се приклучени населените места кои се во нејзина близина: Глуво, Бразда и дел од Мирковци. Уште во 2013 година, општината има изработено техничка документација за понатамошно ширење на канализационата мрежа во населени места во кои нема систем за одведување на отпадни води. Минатата година беше завршен кракот: Мирковци, Глуво, Чучер-Сандево, а оваа година се продолжи со друг крак од делот Чучер-Сандево, кој понатаму продолжува кон населените места: Бањани и Горњани. Во исто време во населеното место Кучевиште завршена е главната мрежа, по што следат куќните приклучоци. На овој начин, кон пречистителната станица, од вкупно

THE MUNICIPALITY OF CUCER SANDEVO WITH INTENSIVE INVESTMENTS IN SEWAGE AND TREATMENT NETWORK

The Municipality of Cucer Sandevo, as a rural municipality, continuously invests in improving the living conditions of its inhabitants as well as in the environment protection, with the construction of sewage systems and treatment plant, since in most of the settlements waste water is discharged into private pits or rural furrows.

The treatment station in this municipality has been operating for several years so firstly are connected the settlements in its vicinity: Gluvo, Brazda and a part of Mirkovci. As early as 2013, the municipality has developed technical documentation for further dissemination of the sewerage network in settlements without a waste water collection system. Last year was completed the arm of: Mirkovci, Gluvo, Cucer-Sandevo, and this year was continued another section of the arm Cucer-Sandevo, which continues to the settlements: Banjani and Gornjani. At the same time, the main network was completed in the settlement of Kuceviste, followed by house connections. In this way to the treatment station will be con-

12 населени места во општината, ќе бидат приклучени девет, што е повеќе од 70% од целото подрачје на општината. Проектот Мирковци, Горњани, Бањани, Глуво, Чучер-Сандево, со должина од 8.095 метри, е во висина од 660.000 евра, а проектот Кучевиште, со должина од 8.132 метри, изнесува 740.00 евра. Вкупниот износ од 1.400.000 евра е поддржан од Советот на општината и е финансиран од Општина Чучер Сандево.

Со проектите на канализација во текот на оваа и минатата година, опфатени се 1.100 домаќинства, односно 3.800 жители. Податокот за бројот на жителите е според Пописот од 2002 година, но според склучените договори со ЈКП, бројот е поголем, бидејќи се опфатени и големиот број на викенд куќи во овој реон.

Ацо Пршевски,
Секретар на општината

НОВА ОПШТИНСКА ЗГРАДА, ЗЕЛЕН ПАЗАР И ЕКОНОМИЧНО УЛИЧНО ОСВЕТЛУВАЊЕ- ЗНАЧАЈНИ ПРОЕКТИ ВО ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ

Општина Кривогаштани до крајот на годинава очекува целосно завршување на трите големи проекти: „Реконструкција и адаптација на општинската зграда; „Изградба на зелен пазар“ и „Инсталација на енергетско ефикасни ЛЕД светилки за улично осветлување“. Средствата за реализацијата на проектите во висина од 260.000 евра се обезбедени во согласност со процедурите за имплементација на ЕУ ИПА грант за рурална инфраструктура и исполнување на критериумите прифатени за финансирање од страна на Координативниот комитет во рамките на ЕУ ИПА грант средствата. Всушност, Општина Кривогаштани е класифицирана како рурална општина во согласност со Законот за територијална организација на локалната самоуправа на Република Македонија (Службен весник бр. 55/04 и неговите измени) и Листата на рурални подрачја и рурални населени места во Република Македонија (Службен весник бр.89/2011). Во финансирањето на овие проекти, општината се вклучи со дополнителни средства во висина од 1,335,562 денари (21.716 евра). Со реализацијата на овие проекти, општината ќе придонесе за подобрување на квалитетот на живот на населението, но, исто така, ќе обезбеди и одредени предуслови за развој на локалната економија, особено онаа поврзана со развојот на земјоделството и агрокултурата.

Новата модерна и енергетски ефикасна општинска зграда ќе придонесе и за намалување на потрошувачката на елек-

ected nine settlements from a total of 12, which is more than 70% of the whole area of the municipality. The project-Mirkovci, Gornjani, Banjani, Gluvo, Cucer-Sandevo with a length of 8,095 meters will need an investment with amount of 660,000 euros, while the other project - Kučeviste with a length of 8,132 meters with amount of 740.00 euros. The total amount of 1.400.000 euros is supported by the Municipal Council and financed by the Municipality of Cucer Sandevo.

With the sewerage projects during this and last year, there are included 1,100 households or 3,800 inhabitants. The data on the number of inhabitants is according to the 2002 Census, but according to the concluded PCP agreements the number is higher because of the large number of weekend houses in this region.

Aco Prsevski,
Secretary of the municipality

SIGNIFICANT PROJECTS IN THE MUNICIPALITY OF KRIVOGASTANI - NEW MUNICIPAL BUILDING, GREEN MARKET AND ECONOMICAL STREET LIGHTING

By the end of the year, the Municipality of Krivogastani expects full completion of the three major projects: "Reconstruction and adaptation of the municipal building; "Construction of the green market" and "Installation of energy efficient LED street lights". The funds for the implementation of the projects, with amount of 260,000 Euros are provided in accordance with the procedures for implementation of the EU IPA grant for rural infrastructure by fulfillment of the funding criteria prescribed by the Coordinating Committee within the EU IPA grant funds. In fact, the Municipality of Krivogastani is classified as a rural municipality in accordance with the Law on territorial organization of the Local Self-Government of the Republic of Macedonia (Official Gazette 55/04 and its amendments) and the List of rural areas and rural settlements in the Republic of Macedonia (Official Gazette No. 89/2011). In financing of those projects, the municipality is co-financing with amount of 1,335,562 MKD (EUR 21,716). With the realization of those projects, the municipality will contribute for improving the quality of life of the population, but also will provide certain preconditions for the development of the local economy, especially those related to the development of agriculture and agro-agriculture.

The new modern and energy efficient municipal building will also contribute on reducing the consumption of electricity for

трична енергија за затоплување и ладење на просториите. Досегашниот објект е изграден пред повеќе од шеесет години и не ги задоволува потребите на вработените, иако досега неколку пати се преземени активности за санација, а во текот на минатата година се сменети покривот и прозорците. Во приземјето на општинската зграда е сместена конгресна општинска сала, а простории користат и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Фондот за здравствено осигурување, Агенцијата за вработување, ЈП Македонски пошти и АД Македонски Телеком. Општинската администрација е на катот на површина од 200 м². Со реализацијата на проектот се предвидува препокривање, адаптација и уредување на внатрешноста на надградбата, а во стариот дел од зградата би се сместиле и месната заедница и невладиниот сектор.

Населеното место Кривогаштани се одликува со долгогодишна традиција секоја среда да се организира зелен и сточен пазар. Всушност, сточниот пазар го носи епитетот на најголем пазар во Југозападна Македонија и еден од најголемите на национално ниво. Во непосредна близина, спроти сточниот пазар, функционира и зелениот пазар на отворено, чија инфраструктура не поседува минимални стандарди за ваков вид на пазари. Во склоп на зелениот пазар е предвидено да се изгради и затворен пазар за млечни и сувомесни производи со запазување на ХАСАП стандардите. Со двата пазари стопанисува јавното претпријатие „Пелагоонија“ од Кривогаштани, кое покрај оваа дејност врши и други комунални дејности во општината.

Намалување на потрошувачката на електрична енергија, посебно во делот на уличното осветлување, е предвидено и во Програмата за енергетска ефикасност во Општина Кривогаштани. Пред неколку години е извршена замена на живините светилки со нови штедливи на дел од веќе постојното улично осветлување. Но, со цел адекватно да се намали потрошувачката на електрична енергија, а истовремено да се постигне задоволувачка осветленост и мали трошоци на одржување, Општина Кривогаштани го спроведе проектот за поставување на ЛЕД светилки на местото на постојните светилки на регионалните патишта што поминуваат низ општината и во голем број од населените места. Вкупниот број на светилки што се променети е 164 ЛЕД светилки, од кои дел се поставени на веќе постојните локации, додека дел се инсталирани на нови локации на предвидените места.

Даниела Крстеска

Соработник во Одделението за ЛЕР

heating and cooling of the premises. The building has been built more than sixty years ago and doesn't meet the needs of the employees, although several activities have been undertaken for remediation several times, and during the last year the roof and the windows were changed. On the ground floor of the municipal building there is a congressional municipal hall, and premises are used by the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy, Health Insurance Fund, Employment Agency, PE Macedonian Post Office and JSC Macedonian Telekom. The municipal administration is staying on the ground floor with an area of 200 m². The realization of the project envisages overlapping, adaptation and arrangement of the interior of the upgrade while in the old part of the building will be accommodated the local community and the non-governmental sector. The populated part of Krivogastani is distinguished by its long tradition of organizing green and livestock market every Wednesday. In fact, the livestock market carries the epithet of the largest market in southwest Macedonia and is one of the largest on the national level. In the immediate vicinity, opposite of the livestock market is the green open market, whose infrastructure does not have minimum standards for this type of markets. Within the green market, it is envisaged to build a closed market for dairy and meat products by complying HASAP standards. The two companies are managed by the public enterprise "Pelagonija" from Krivogastani, which besides this activity performs other municipal activities in the municipality.

Reducing the consumption of electricity, especially in the part of street lighting, is also foreseen in the Program for Energy Efficiency in the municipality of Krivogastani. A few years ago, was made a replacement of poultry bulbs with new energy saving bulbs on one part of the already existing street lighting. But in order to adequately reduce electricity consumption while achieving satisfactory brightness and low maintenance costs, the municipality of Krivogastani has implemented the project for placing LED lights on the site of existing light bulbs on the regional roads that pass through the municipality and in a large number of populated places. The total number of lamps that have been changed is 164 LEDs, a part of which is located in the existing locations, while the other part of them is installed in new locations in the designated places.

Daniela Krsteska

Associate in LED department

ОПШТИНАТА САРАЈ СО РАЗНОВИДНИ ДОНАЦИИ СЕ ЗАЛАГА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА НАСТАВА ВО УЧИЛИШТАТА

Во Општина Сарај има вкупно осум централни основни училишта и 13 подрачни училишта, со вкупен број од 3742 ученици. Релативно, сите објекти се наоѓаат во лоша инфраструктурна состојба и се потребни многу финансиски средства за нивно санирање или за обезбедување на покривачки услови за одржување на наставата. Локалната власт прави разновидни напори за ублажување на ваквите состојби, па во тој контекст, неодамна беше потпишан и Меморандум за соработка со Фондацијата „Албиз“ за реконструкција на дел од училиштата, со средства во висина од 200 илјади евра. Фондацијата, по склучувањето на меморандумот, обезбеди уште дополнителни 80.000 евра, кои исто така до крајот на оваа година ќе бидат искористени за оваа намена. Во името на општината, документот го потпиша градоначалникот на Општина Сарај, Беким Мурати, кој се заблагодари за поддршката, при што посочи дека станува збор за многу хуман чекор, бидејќи инвестирањето во децата - нашата иднина, е најголемата и најсигурна инвестиција.

„Со овие средства ќе се инвестира првенствено во поправка на крововите на дел од училиштата во општина Сарај, при што особено ќе се обрне внимание на заменувањето на постојните салонитни, азбестни табли, со нови“, рече претставникот на Фондацијата „Албиз“, Неџат Шахيني. И инвеститорите и општината очекуваат во оваа акција на санација на училиштата да се приклучат и други донатори, особено фирмите кои се лоцирани на подрачјето на општината и да ја покажат на дело својата општествена одговорност. Работите се очекуваат да завршат до почетокот на новата школска година, при што со досега добиените средства, во реконструкцијата ќе бидат вклучени основното училиште „Дрита“ во село Рашче, основното училиште „Сами Фрашери“ во село Шишево и училиштето „Дитурија Грчец“ во Грчец, каде состојбата е крајно загрижувачка и е потребно да се изгради од темел, комплетно ново училиште.

Активности за санација на училиштата, општината преземаше и досега, односно со поддршка на фирмата „Алма-М“ веќе се направени одредени зафати во две основни училишта и тоа во населените места: Свиларе и Глуново. На овој начин Општина Сарај се залага да обезбеди покривачки услови за спроведување на наставата на учениците.

Африм Таналари

Лице за односи со јавноста во Општина Сарај

THE MUNICIPALITY OF SARAJ IS COMMITTED TO IMPROVE THE TEACHING CONDITIONS IN SCHOOLS WITH VARIOUS DONATIONS

In the Municipality of Saraj there are a total of eight central elementary schools and 13 district schools with a total number of 3742 students. Relatively, all facilities are in poor infrastructural condition and require a lot of financial resources for their rehabilitation or for providing better conditions for maintaining the teaching process. The local government makes various efforts to mitigate such situations, and in that context, a Memorandum of Cooperation with the Foundation "Albiz" was recently signed for the reconstruction of some schools with funds in total amount of 200 000 EUR. After signing of the memorandum, the foundation provided additional 80 000 EUR, which by the end of this year, will also be used for this purpose. On behalf of the municipality, the document was signed by the Mayor of the Municipality of Saraj, Bekim Murati. He expressed his gratitude for the support and stressed out that this is a very humane step because investing in children - our future, is the biggest and most secure investment.

“These funds will be invested primarily in repairing of the roofs of some schools in the Municipality of Saraj, with particular attention to the replacement of the existing saloon, asbestos boards with new ones,” said the representative of the Foundation "Albiz", Nexhat Shahini. Both investors and the municipality expect other donors, especially companies located on the territory of the municipality, to demonstrate their social responsibility in the action for school rehabilitation. It is expected the reconstruction to be finished until the start of the new school year, whereby the funds so far financed in the over mentioned reconstruction will be included for the primary school "Drita" in the village Rasche, the primary school "Sami Frasheri" in the village of Shishevo and the school "Dituria Grchec" in Grchec, where the situation is extremely worrying and it is necessary to be build a completely new school.

The municipality so far has undertaken activities for school sanitation, namely with the support of the company "Alma-M", certain activities have already been undertaken in two primary schools in the settlements of Svilare and Glumovo. This way, the Municipality of Saraj is committed to provide better conditions for conducting the teaching process of the students.

Afrim Tanallari

Public relations person in the Municipality of Saraj

ОПШТИНА НОВАЦИ РАЗВИВА ПОНУДИ ЗА АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗАМ ВО МАРИОВО

Промоција и заштита на природното и културното наследство и развивање на алтернативниот туризам, како и подобрување на прекуграничната соработка со општините од јужниот сосед, се главните цели што Општина Новаци сакаше да ги постигне преку реализацијата на проектот „Жива историја – жива природа“.

Станува збор за проект што се спроведува со средства од ИПА програмата за прекугранична соработка, меѓу Македонија и Грција, за кој конкурираа двете погранични општини: Новаци и Алмопија. Во првата фаза од проектот се реновираа повеќе добра од културно-историското наследство, меѓу кои санација на мостот во Зовиќ, на дел од црквата „Свети Димитрија“ во село Градешница и на куќата на Калеш Анѓа, во село Старавина, а се изградија и повеќе патеки и патокази, со цел зголемување на понудата за развивање на туризмот и на локалната економија. Куќата на Калеш Анѓа, која датира од почетокот на 20. век е реставрирана автентично каква што била, под надзор на стручњаци од битолскиот Завод и Музеј.

Во втората фаза беа поставени патеки за алтернативен туризам низ Мариово и изработени беа две бази на податоци, потоа беше доуреден дел од реката Коњарка, како и теренот на Кајмакчалан и беа изведени и завршни работи од проектот за санација на црквата „Свети Димитрија“.

Мошне интересно е што за убавините на Мариово и на Новаци е изработена и мобилна апликација на која со поддршка на 3D/VR шлемови, 3D/VR очила и сл. посетителот може да направи возбудливи прошетки преку интерактивни видео записи и преку изработените 3D видеа, односно виртуелно да ги „посети“ најдобрите предели на Мариово. Ставени се туристички патеки за велосипедизам, планинарење и крстосување со теренски возила. Патека на „Кајмакчалан“ е долга 31,6 километри и е обележана како прилично тешка патека за возење, потоа патеката „Мариово за време на Првата светска војна“ е долга 140 км и е погодна за велосипеди и теренски возила, а, „Запознајте ја Општина Новаци“ долга 130 км. е комбинација на асфалтен со земјен пат, погоден за велосипеди и теренски возила.

THE MUNICIPALITY OF NOVACI IS DEVELOPING ALTERNATIVE TOURISM OFFERS IN MARIOVO

Promotion and protection of natural and cultural heritage and the development of alternative tourism, as well as improving cross-border cooperation with municipalities from the southern neighbor, are the main objectives that the Municipality of Novaci wanted to achieve through the project “Living History – living nature”.

This is a project that is being implemented with funds from the IPA Programme for cross-border cooperation between Macedonia and Greece, for which two border municipalities competed: Novaci and Almopia. At the first phase of the project a big number of goods with cultural and historical heritage were refurbished, including the rehabilitation of the bridge “Zovikj”, one part of the church “St. Demetrius” in the village Gradesnica and the house of “Kales Angja” in the village of Staravina. Also, a lot of paths and signposts to increase the bid for developing the tourism and the local economy were built. The House of “Kales Angja”, which dates from the early 20 century, is authentically restored as it was under the supervision of experts from the Institute and Museum of Bitola.

In the second phase paths for alternative tourism through Mariovo were build, two databases developed, a part of the river “Konjarka” was regulated, as well as the terrain of “Kaymakchalan” and finally the finishing works of the project for rehabilitation of the church “St. Demetrius” were undertaken.

A quite interesting thing is that for the beauties of Mariovo and Novaci a mobile application is developed, by which using 3D/VR helmets and 3D/VR glasses, the visitors could make exciting rides through interactive videos and produced 3D videos to virtually “visit” the best areas of Mariovo. Here, the tourist trails for biking, hiking and liner terrain vehicles are placed. The track of “Kaymakchalan” is 316 km long and is marked as quite difficult driving track, together with the path of “Mariovo during the First World War” a 140 km long suitable for bikes and off-road vehicles and the tourist trail “Meet the Municipality of Novaci” 130 km long is a combination of asphalt with unpaved road, suitable for bikes and off-road vehicles.

Во рамките на овој проект, оваа година Општина Новаци беше домаќин на завршната конференција на проектот „Жива историја-жива природа 2“ на која градоначалникот, Лазар Котевски направи рекапитулација на реализираните активности. На средбата присуствуваа и претставници од општина Алмопија, а градоначалникот Димитрос Бинос.

Катерина Чукалевска

Соработник за алтернативен туризам и занаетчиство

Within this project, this year the Municipality of Novaci hosted the final conference of the project “Living history - living nature 2” at which the mayor Lazar Koteski did a recapitulation of the implemented activities. The meeting was attended by the representatives of the municipality of Almopia and the mayor Dimitrios Binos.

Katerina Cukaleska

Associate for alternative tourism and craft art

ПОТРЕБНО Е ЈАКНЕЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ ЗА ПРАВОТО ЗА ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

„Улогата на граѓанското општество и локалната самоуправа во промоцијата на правото на заштита на личните податоци“ беше темата на тркалезната маса, што се одржа на 22 јуни, 2017 година, во ЕУ Инфо центарот во Скопје, во организација на Дирекцијата за заштита на лични податоци, а по повод нејзиниот 12-ти роденден.

„Во општините масовно се сливаат податоци од граѓаните. Затоа, можеби и тие се најзначајните институции каде треба да се стави акцент во однос на јакнењето на капацитетите на институцијата, како и на администрацијата, особено во делот кои податоци може да се земаат, како истите да се чуваат и како да се употребуваат и слично. ЗЕЛС во изминатиот период и во оваа област им даде соодветна поддршка на своите членки - општините, преку организирање на обуки за утврдување и избор на лице за офицер за заштита на лични податоци од секоја општина, а исто така и во однос на преземање на одредени постапки, како што беше и постапката за поставување на камери на јавни места“, истакна на тркалезната маса, Душица Перишиќ, извршна директорка на ЗЕЛС. Таа рече дека општините имаат постигнато одредено ниво во однос на примената на законската регулатива од оваа област, но дека им се потребни повеќе знаења и обуки. Притоа, Перишиќ им го честиташе роденденот на ДЗЛП на вработените и посочи дека ЗЕЛС секогаш е расположен за соработка за области кои ќе го поддржат или зајакнат законското работење на локалните власти.

На присутните им се обрати и директорот на ДЗЛП, Горан Трајковски, кој говореше за потребата од редизајнирање на македонското законодавство во контекст на европската регулатива, за потребата од јакнење на свеста за заштита на личните податоци, особено кај помладата популација, за натамошно зајакнување на позицијата на офицерите за заштита на личните податоци и за потребата од надградување на системот и постојано следење на промените кои ги носи технологијата

Од Младинскиот образовен форум посочија дека најзагрозени се младите генерации, особено при употребата на социјалните мрежи и интернетот, за што е потребно осовременување на нова наставна програма, од областа на информатиката и граѓанските организации.

RAISING PUBLIC AWARENESS FOR THE RIGHT OF PERSONAL DATA PROTECTION

“The role of civil society and local self-government in promoting the right to protect personal data” was the topic of the roundtable held on June 22, 2017 at the EU InfoCentre in Skopje, organized by the Directorate for Personal Data Protection on the occasion of her 12th birthday.

“In the municipalities mass data are collected by citizens. Therefore, perhaps they are the most important institutions where emphasis needs to be placed on strengthening the capacities of the institution as well as the administration, especially in the part which data can be taken, how to keep them, how to use them etc. regarding to this area, ZELS in the past period gave adequate support to its members - the municipalities by organizing trainings for determining and selecting a person as personal data protection officer from each municipality, as well as regarding the taking of certain procedures, as it was the procedure for placing cameras in public places” - pointed out at the round table the executive director of ZELS, Dusica Perisic. She said that the municipalities have reached a certain level regarding to the application of the legislation in this area, but that they need more knowledge and training. At the same time, Perisic congratulated the DPDP’s birthday to the employees’ and pointed out that ZELS is always ready for cooperation in areas that will support or strengthen the legal operation of local authorities.

The Director of the DPDP, Goran Trajkovski addressed to the audience the need to redesign the Macedonian legislation in the context of the European regulations. He also discussed about the need to strengthen the awareness for personal data protection, especially for the younger population, for further strengthening of the position the personal data protection officers and the need to upgrade the system and constantly monitor the technology changes.

The Youth Educational Forum pointed out that most vulnerable are the youngest generations, especially when using social networks and the internet, so it is necessary a modernization of a new curriculum in the field of computer science and civic organizations.

IN MEMORIAM

ЗАМИНА ГОЛЕМИОТ ПРИЈАТЕЛ НА ЗЕЛС, ГРАДОНАЧАЛНИКОТ ХАЗБИ ИДРИЗИ

ZELS LOST A GREAT FRIEND, THE MAYOR HAZBI IDRIZI

Трагедијата што се случи на 6 мај, 2017 година, кога беше соопштена смртта на градоначалникот на општина Боговиње, Хазби Идризи, ги шокираше сите негови колеги – градоначалници, вработените во ЗЕЛС, општинските советници и администрацијата. Загубивме извонредна личност, значаен пријател и поддржувач на ЗЕЛС, како и голем поборник за развојот на децентрализацијата на власта во земјава.

Хазби Идризи беше долгогодишен член на ЗЕЛС и активен учесник во нејзиното јакнење и унапредување. Станува збор за градоначалник кој беше целосно посветен на развојот на локалната власт и на демократските процеси во Република Македонија. ЗЕЛС загуби човек кој со своето огромно искуство претставуваше силна потпора за нејзин континуиран развој и поборник за консензуално решавање на сите предизвици. Неговите успеси ги потврдуваат, не само неговите сограѓани од општината Боговиње, туку тие беа длабоко почитувани и применувани од другите општини во земјава и надвор од неа.

Тој се вложи себеси во неуморната борба да покаже и да не убеди дека промените и успехот се постигнуваат само со напорна работа, голема одговорност и чесност. Огромното животно и професионално искуство што го имаше стекнато, несебично го споделуваше со сите. Неговите совети беа вистинско богатство за ЗЕЛС и за сите општини во земјава. Со својот авторитет и постојан оптимизам влеваше позитивен дух насекаде и не охрабруваше на предизвиците да не гледаме како на пречки, туку како на мотив да се фатиме во костец со нив и да ги доведеме работите во посвршен ред.

Енергијата и еланот што ги имаше - никогаш не спласнуваа. Се спротивставуваше на стереотипите и предрасудите и искрено веруваше во заедницата. – „Колку помалку себеси се ставаме на прво место, толку повеќе ќе живееме во благослов“, така веруваше и така замина големиот човек, Хазби Идризи.

The tragedy that occurred on May 6, 2017, when was announced the death of the mayor of the Municipality of Bogovinje, Hazbi Idrizi shocked all his colleagues - the mayors, the employees of ZELS, the municipal councilors and the administration. We lost a great person, a significant friend and supporter of ZELS, as well as a great proponent for the development of government decentralization in the country.

Hazbi Idrizi was a long-time member of ZELS and an active participant in its strengthening and promotion. He was a mayor completely devoted to the development of the local government and the democratic processes in the Republic of Macedonia. ZELS lost a person with vast experience that represented a strong support for its continuous development and proponent for a consensual resolution of all challenges. His successes are confirmed not only by his fellow citizens from the Municipality of Bogovinje, but they were deeply respected and applied by other municipalities in the country and abroad.

He put himself in the tireless struggle to show and convince us that changes and success could be achieved solely by a hard work, great responsibility and honesty. The enormous life and professional experience he had gained, he unselfishly shared with everyone. His advices were a real treasure for ZELS and for all the municipalities in the country. With his authority and constant optimism, he sparked a positive spirit everywhere and encouraged us not to look at the challenges as obstacles, but as a motive to catch up with them and bring things to a more perfect order.

The energy and the élan he had never faded. He opposed stereotypes and prejudices and sincerely believed in the community. – “The less we put ourselves in the first place, the more we live in a blessing,” he believed in it and left us as such, the great man, Hazbi Idrizi.

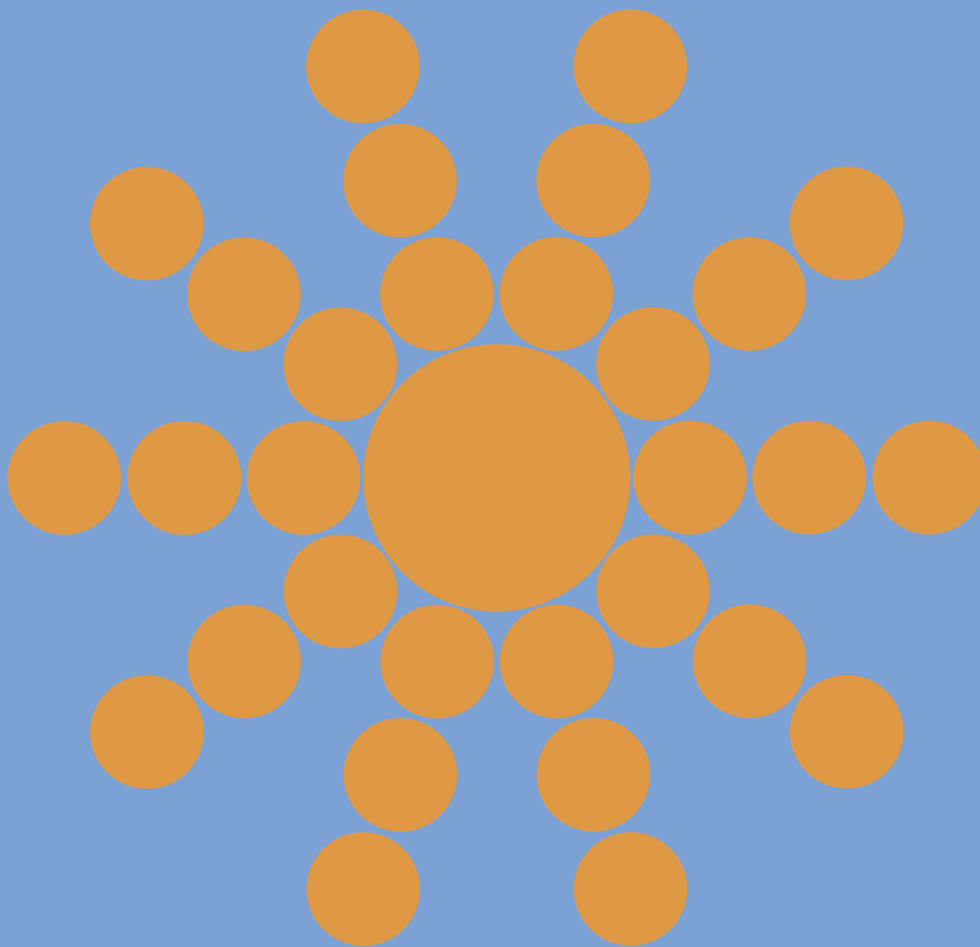
**Почивај во мир, наш драг градоначалнику!
Од ЗЕЛС**

**Rest in peace, our dear Mayor!
From ZELS**

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

CONTACT INFORMATION:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | fax: +389 (0)2 30 61 994
St. Copenhagenka, No. 5, P.O. Box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk